

עולם אחד

ארה"ב

האם יילך?

הרדה מפעמת בליבם של אויבי הניכסון — שמא יאלץ להתפטר. אין זו שגיאת דפוס. האנשים היחידים, המקווים שהנשיא ריצ'ארד ניקסון יישאר על כסאו עד גמר תקופת כהונתו, הם אויבי המהפלה הדמוקרטית, התובעים את הדחתו בקולג'קולות. ואין איש המתפלל

כפתור זה נפוץ עתה ברחבי ארצות הברית, מקשט אומרות: "הדחה עם כבוד", פארוזיה על טיסתו המפורסמת של ניקסון בעת בחינתו: "שלום עם כבוד" (בוויאטנאם).

להתפטרותו המהירה יותר מחבריו הנאמנים, אנשי המפלגה הרפובליקאית. יש בכך הגיון פוליטי, שהוא עקום בי אמריקה כמש כמו בישראל. אם יישאר ניקסון בבית הלבן, הוא יהיה חסרי-אונים. אין לו הכוח לכפות דבר על הקונגרס. הדמוקרטים יוכלו לנאום נגד השחיתות וההסתאבות עד ליום האחרון לפני הבחירות. המועמד הדמוקרטי בבחירות הבאות — מן הסתם טד קנדי — יוכל לרכב אל הניצחון על הסוס של פרשת ווטרגייט. במיקרה זה, ימוגרו רבים מן המועמדים הרפובליקאיים בבחירות שיערכו בסוף 1974, ומועמד המפלגה לנשיאות, בעוד שנתיים וחצי, יהיה ככול בידיו וברגליו. אם יפול הנשיא לפני כן, ישתנה הכל: הנשיא החדש, ג'ראלד פורד, הוא נקי כפינים, וינחיל פופולריות חדשה למפלגתו. לדמוקרטים המסוכסכים לא יהיה מה לומר בבחירות. פרשת ווטרגייט, כמו פרישת המחדל בישראל, תישכח במהרה.

רמאי מופלג

ה צרה היא שכימעט אי אפשר עוד להימנע מלסגור את המלכות שבה יושב הנשיא. סגנות ווטרגייט ממשיכות לטחון, ובי הדרגה מצטברת כמות אדירה של זומר מרשיע. כל עוזרי הנשיא עומדים למישר פט, וכאשר ינסו להציל את עצמם יתחילו, ללא ספק, להרשיע את נשיאם. אולם הסכנה העיקרית אורבת לנשיא מכיוון אחר לגמרי. כל אורח אמריקאי, כמו עמיתו הישראלי, בטוח שהשילטון הוא מושחת, ואינו מתרגש יותר מדי. אפילו הפרטים הנוריים אים ביותר של פרשת ווטרגייט, המסמרים שיער, לא הביאו אותו להאמין בצורך להדיח את ניקסון. סיקרי דעת-הקהל הורו כיחו שמרבית האזרחים מאמינים כי ניכר סון שותף לפישיעי ווטרגייט, אך אינם רוי

צים בהדחתו. גם מבחינה זו דומה, האיש הקטן" האמריקאי לעמיתו הישראלי. אולם בניגוד לישראלי, רגיש האמריקאי לעניין אחד: תשלום מיסים. והנה נסתבר שהנשיא הוא רמאי-מיסים מופלג — למרות הצהרתו המוחצת: "אין בני נוכל!" למרות שהוא מקבל את אחת המשכורות הגבוהות במדינה, וצבר רכוש של מיליוני דולארים, הוא שילם פחות מיסים מפועל מיקצועי. כדי להיפטר מן הצורך לשלם, נקט בתכסיס מחוכם: הוא "מכר" למדינה את ארכיון-הניירות שלו מתקופת היותו סגן-נשיא. את המחיר הדימוני שקבע — כימעט 3 מיליון ל"י — ניכה מן המיסים שהיה חייב לשלם. תוך כדי בירור הסתבר שהנשיא רכש כמה אחוזות פרטיות רבות-ערך בנסיכות מיסתוריות, ושלקח מיליוני דולארים מן תקציב המדינה כדי להרחיב את הבניין גם, כביכול, "מטעמי ביטחון" — תכסיס המקובל גם אצל שריישראל, אסגם בי ממדים צנועים יותר.

דו"ח קטלני

ה שבוע הודיע אחד הדמוקרטים ה חשובים ביותר בבית-הנבחרים, וילי בור מילס, שהוא מכין פצצה. מילס, יו"ר הוועדה לענייני מיסוי, כינס את העיתונאים וסיפר להם שהוא עומד לסיים את הדו"ח על חקירת ענייני המיסים של הנשיא. הוא רמו שיהיה זה דו"ח "קטלני". כימעט בעצב הוסיף: "אני מרגיש שפירסום הדו"ח יביא את הנשיא להתפטרות". הדמוקרטים, הרוצים בהמשך כהונתו של נשיא מושחת וחסרי-אונים, היו הוצים בוודאי למנוע שואה זו. אך כיצד יוכלו לבלום את הגלגלים — בייחוד כשהגלגלים עומדים לרמוס את האיש העומד בראש המפלגה היריבה?

אתיופיה

מלך בשך ודם

סתחך ישראלי שהיו לו עסקים פורחים באדיס-אבבה, הגדיר את המישור אתיופי בפשטות רבה: "זהו אותו מישור כמו בישראל, רק הפוך. הקיסר בוחר בממשלה, הממשלה בוחרת את הכנסת, הכנסת בוחרת את העם". כך זה היה — עד החדש. ימיהוהר של היילה סלאסי, נגוס'נגוסטי (נגוש' הנוגשים — או מלך-המלכים) של אתיופיה, גור-אריה-יהודה, חלפו ללא שוב. היו שהישו את דרכו של קיסר חבש לחיו רבייה-התפוכות של דוד המלך. ההתחלה הייתה אפלה במיקצת, כמו זו של דוד המקורי. ראס (ראש — נסיך) תאפארי מאקונן נולד ב-1891. כנצר של בית-מלוכה, ניצו של היילה מלכות, מלך שזע * אביו היה חייל ודיפלומט מצטיין. הוא עצמו התחנך בבית-הספר של המיסר יון הצרפתי. הוא היה בן 25, כאשר הודח משילטונו קיסר חבש, יאזו, דודתו של המודח, זאו-דיטו, הומלכה כקיסרית. ראס תאפארי נתמנה לעוצר, ליורש-עצר ולראס-הרא-סים. בכך רק החל מאבקו, היה עליו לנהל מילהמת-אזרחים נגד הקיסר המודח, אביו. כאשר ניצח, בקרב ליד עיירה הנושאת את השם העברי מגדלה, כלא תאפארי את קרובו הטרדני. נותר לו לטפל בדודניתו.

* השפה העיקרית באתיופיה, אמהאריה, היא שפה שמית, ומלים רבות בה דומות מאד לעברית.

קיסר היילה סלאסי אריה בלי שיניים

הקיסרית. הוא כלא גם את האשה, וכאשר ב-1930, רבו השמועות כי ידו של ראס תא השאפתני היתה כדבר, הוא המליך את עצמי כק בכך עבר השלב של הנסיך חורשה-המוימות, ו שלב המנהיג הלאומי הטראני. בסוף 1935, פלשו האיטלקים לאתיופיה, והגיעו כמה חודשים לאדיס-אבבה הבירה. הם שימו קץ לע אותה של המדינה האפריקאית היחידה שלא מעולם בידי אימפריה זרה. היילה סלאסי נגד לאיר הופיע בפני מליאת חבר-הלאומים בו'בנה וזיעזע מצפון העולם, שעמד מנגד ולא עשה חבר לשיח הארץ האפריקאית המתקפת. היתה זו מעין פח למסע האלימות של המדינות הפאשיסטיות, ולחו האונים של יריביהן, שהגיעו לשיאם הנורא בש היהודית.

היילה סלאסי עצמו חזר לארצו בתרועת-ניצח בעזרת הצבא הבריטי, יחידות-הגרילה של צאו

פלוגת ה

בכלל יש להופמן ויקה מזורה לתורכיה: לפני ע שנים באסר שם, בעוון הברחת נשק. לפני כן ה לגרמניה המערבית מן המיורח הקומוניסטי, ירש כי

פלוגת-הסער של ו רובים צי

פירר הופמן בארמון שפ

גרמניה

ה מנהיג בעל השפס ניצב מול מעי ריצי. עיני הצעירים נוצצות בהערצה. "מי האייב?" הוא צועק. "הבולשי-ביקים ובעלי-ההון!" צורחים הצעירים והצעירות. אין זה סרט מחיי גרמניה הנאצית, או מראשית דרכו של היטלר. זה קורה במציאות, בגרמניה של ימינו, בעיר שהיתה פעם בירת התנועה הנאצית ומולדת הוקייה-גזע: נירנברג. למנהיג יש שפס, מגפיים, כובע-מיצחיה, אבל שמו אינו אדולף, אלא קארלהיינץ הופמן. לפי האגדה, היה אדולף היטלר צבעי (למעשה היה היטלר צייר כור של שעבד רק לפעמים בצבעות). הופמן לעומת זאת, הוא גראפיקאי, שעסק בציוד-שלטים. תחילה לבדו, לאחר-מכן כי קבלן, המעסיק עשרה פועלים תורכיים בציור השלטים.

נערת הופמן ודגל התנועה צלב

* בהן ייבחרו חברי בית-הנבחרים, שליש מחברי השינאט וחלק ממושלי החדינות.